

Jättekysely 2024

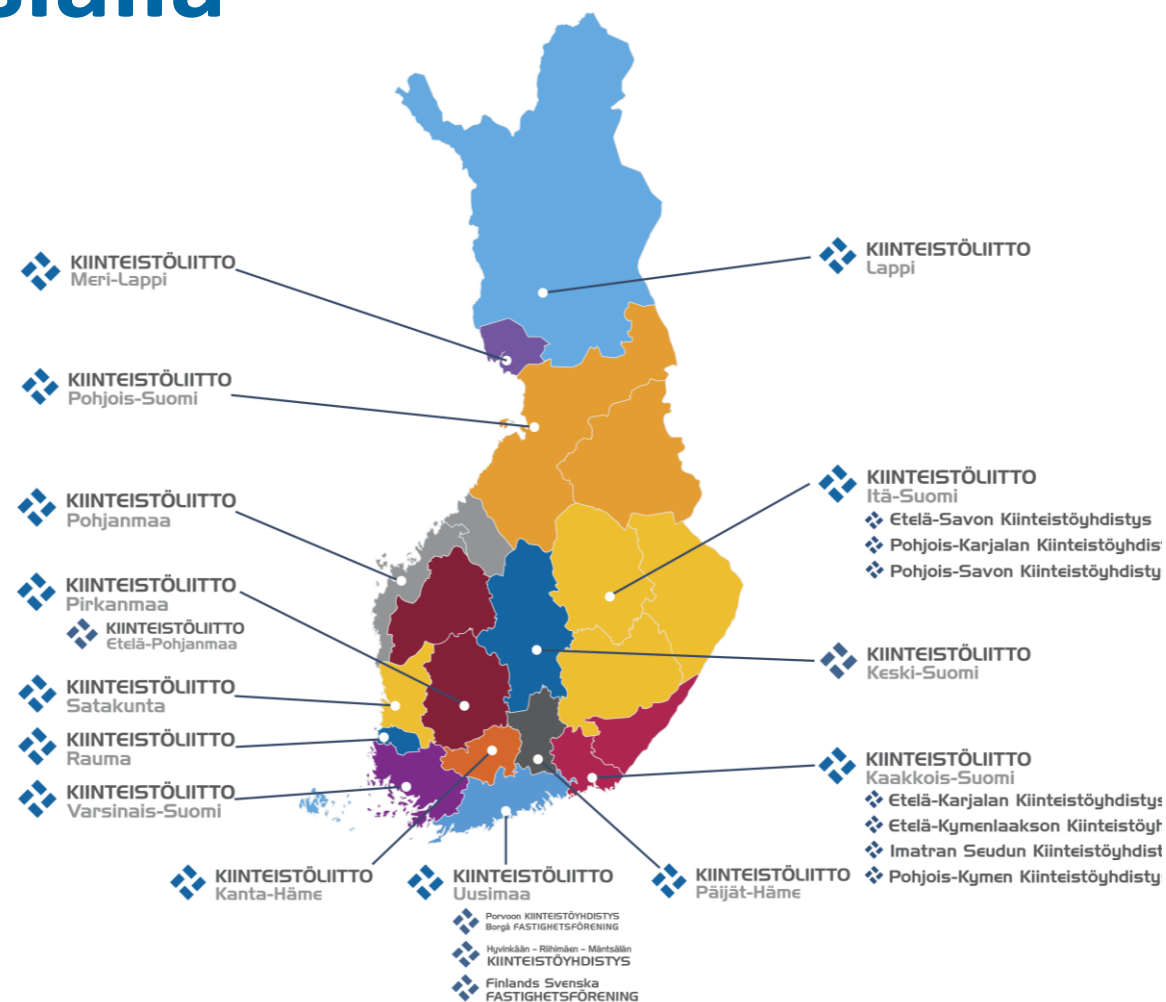
18.4.2024

Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi

Kiinteistöliitto – Kotisi asialla

- Kiinteistöliitossa n 33 000 jäsenkiinteistöä, joissa toimii ja asuu yhteensä lähes kaksi miljoonaa ihmistä.
- Kokoa koko kiinteistöalan. Asunto-osake- ja kiinteistöyhtiöt, yksityiset vuokranantajat ja vuokraloyhtiöt.
- Laaja yhteisö. Jäseninä 23 alueellista kiinteistöyhdistystä ja Suomen Vuokranantajat.
- Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi ry
- Toimisto Puolalankatu 1 D, 4 krs Turku
- Yli 2.800 jäsentä: valtaosa jäsenistä asunto-osakeyhtiöitä
- Neuvontaa, koulutusta, viestintää, edunvalvontaa
- juridinen, tekninen ja taloudellinen asiantuntemus

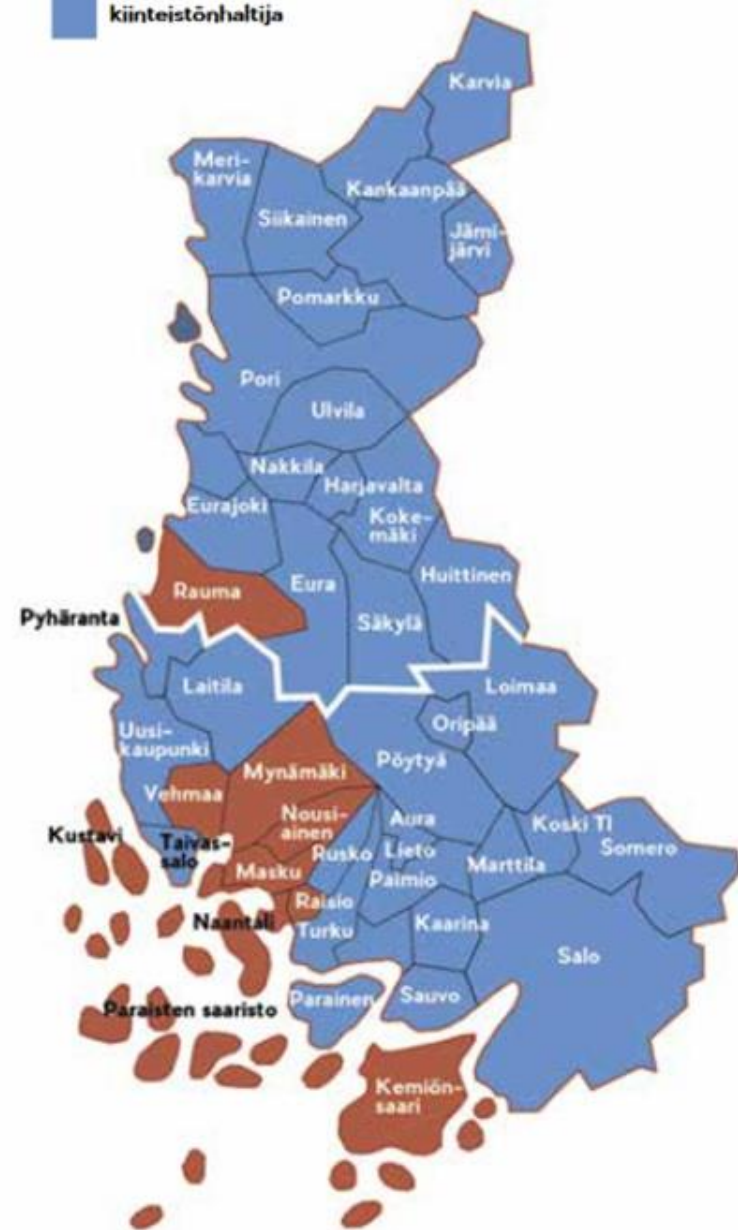

Tausta

- Vuonna 2021 eduskunta hyväksyi jätelain uudistuksen. Lakimuutos on edellyttänyt asumisessa syntyvän pakkausjätteen erilliskeräyksen aloittamista 1.7.2023 jokaisessa taajamassa sijaitsevassa kiinteistössä, jossa on viisi tai useampi asuinhuoneisto. Biojätteen keräys alkoi samoilla kiinteistöillä jo 1.7.2022 ja laajenee 19.7.2024 mennessä yli 10 000 asukkaan taajamassa jokaiseen kiinteistöön, jossa on vähintään yksi asuinhuoneisto. Lakimuutoksen vuoksi kiinteistöjen lajitteluvelvoitteisiin ja kuljetusvastuisiin on tullut muutoksia.
- Kyselyllä Kiinteistöliiton jäsenyhdistykset halusivat kartoittaa muutoksen vaikutuksia. Kyselyyn voi vastata 15.3.-13.4.2024.
- N 1699: Varsinais-Suomi, Satakunta, Pohjanmaa / Keski-Pohjanmaa, Pohjois-Suomi, Päijät-Häme, Itä-Suomi

Jätteenkuljetusvastuut:

- kunta tai kunnan jätehuoltoyhtiö
- kiinteistönhaltija

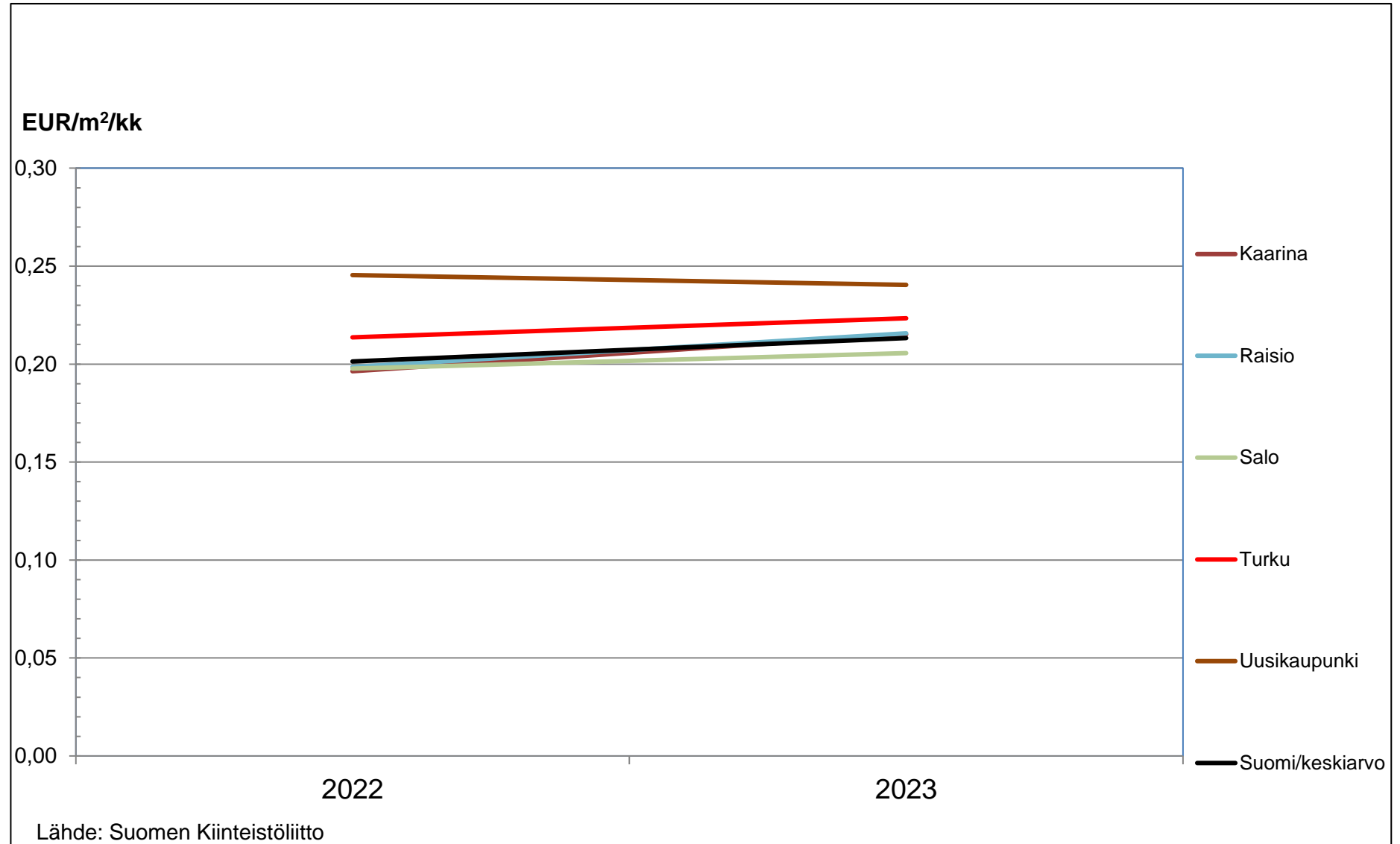
Kokemuksia lähimenneisyydestä

Taloyhtiön jätehuollon ABC (vanha jätelaki)

- Hanki riittävän suuret jäteastiat, mitoita ne oikein ja optimoi tyhjennysvälit
-> tee yhteistyötä asuinalueella ja kiinteistöjen kesken
- Helpota tyhjennystapahtumaa jätepisteen hyvällä suunnittelulla
- Maksa käsittelymaksut punnituksen mukaan, jos mahdollista
- Opasta asukkaita lajittelusta jatkuvasti
- Kilpailuta kuljetusyriä harkiten (yhteistyö asuinalueella) ja kehitä palveluita yhdessä palveluntarjoajien kanssa

Indeksitalon jätehuollon kulut 2022 - 2023

- Indeksitalo on 10 000 kuutiometrin asuinkerrostalo, joka sijaitsee kaupunkikeskustan ruutukaava-alueella omalla tontilla ja jossa on 40 asuntoa. Talon energian ja veden kulutukset ovat keskimääräisiä, samoin jäteastioiden määrät ja tyhjennysvälit.

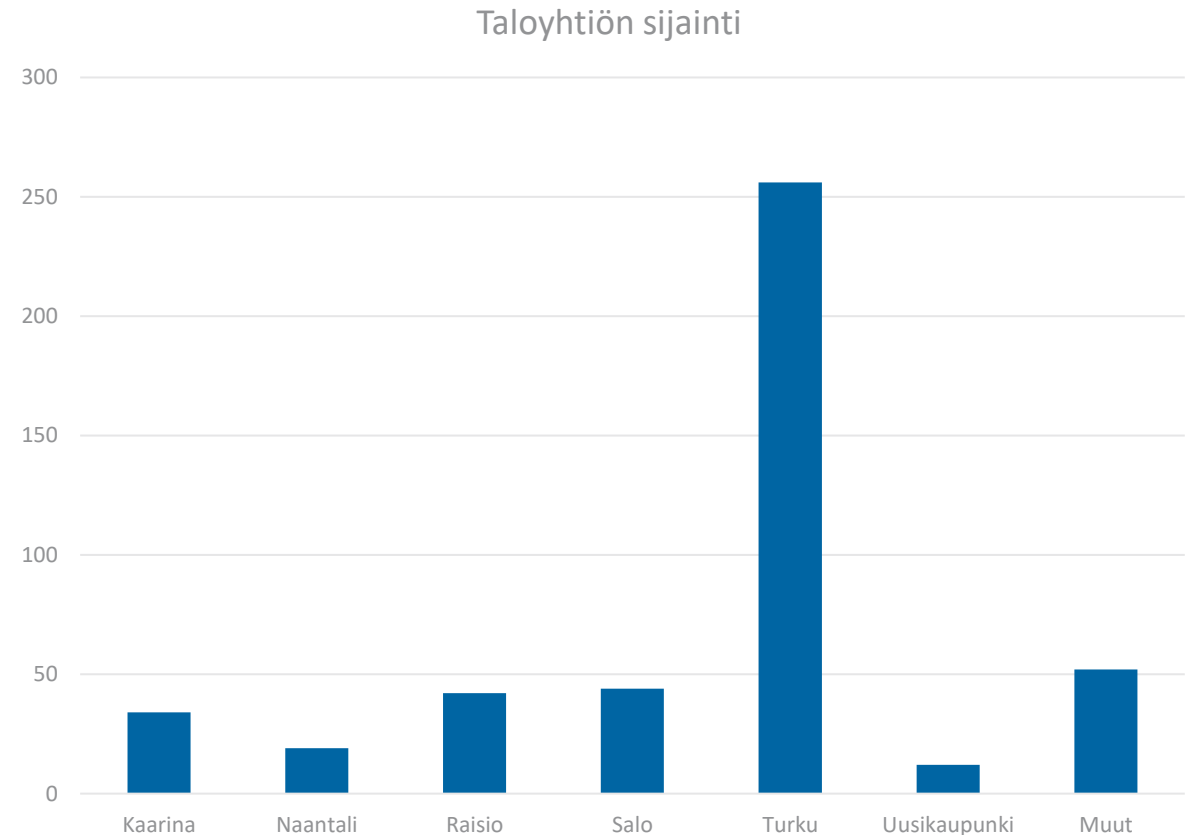
Kyselyn tulokset

KIINTEISTÖ
LIITTO

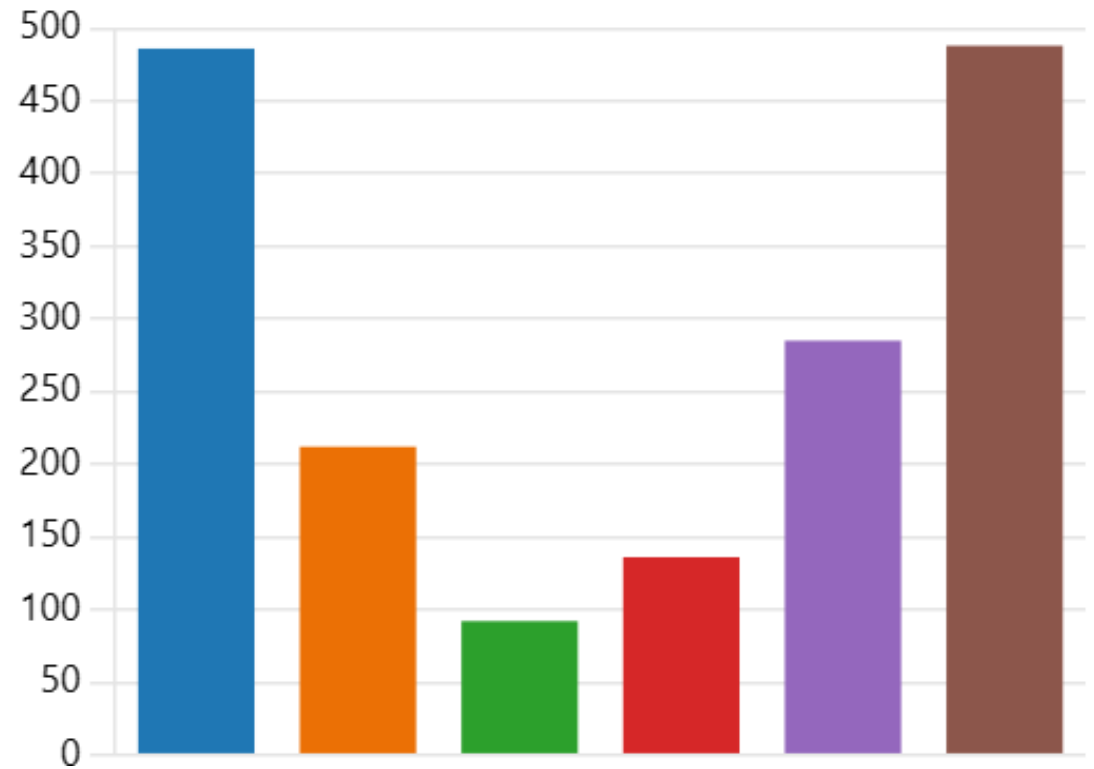
Vastaajista (V-S, pl Loimaa) 459

- 9 % ammatti-isännöitsijät 40
- 84 % Hallituksen pj tai jäsen 384
- 3 % Sivutoiminen isännöitsijä 12
- 4 % Muut 23 (osakas, toiminnatarkastaja)

Kaikki vastaajat

● Varsinais-Suomi	486
● Satakunta	212
● Pohjanmaa / Keski-Pohjanmaa	92
● Pohjois-Suomi	136
● Päijät-Häme	285
● Itä-Suomi	488

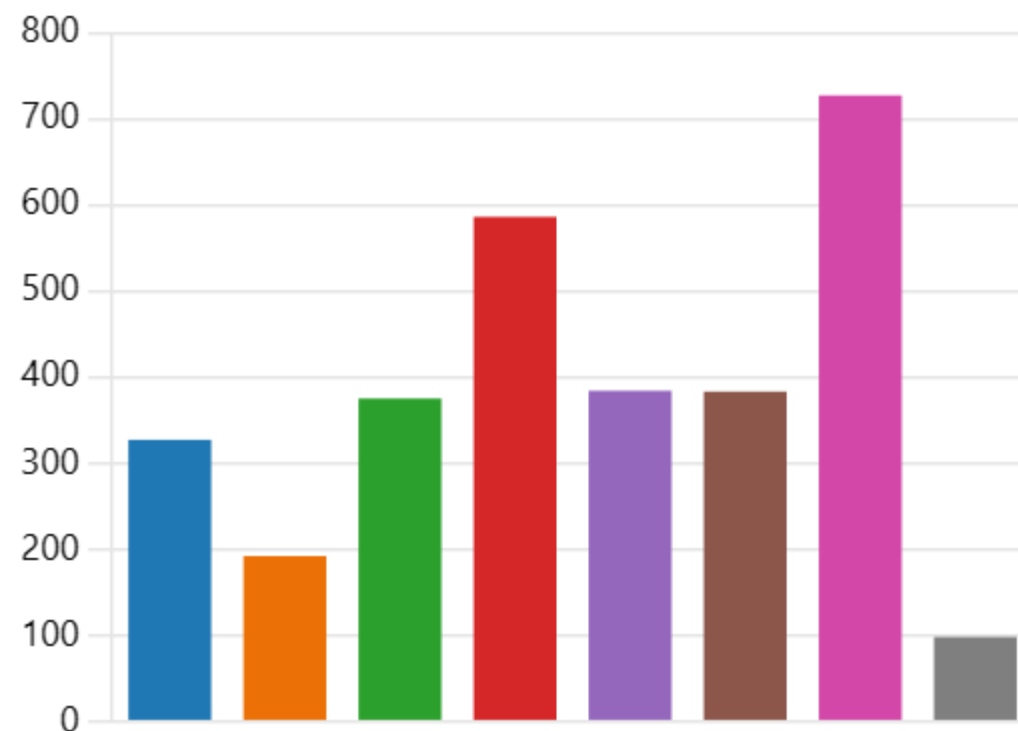

Kiinteistöliitto: Jätekyseily 2024, kaikki vastaajat

Taloyhtiömme on joutunut keräämään uusia jätelajeja (kaikki vastaajat)

- Uusi jätelaki oli aiheuttanut toimenpiteitä 48 % vastaajien taloyhtiöissä

● Biojäte	327
● Paperi	192
● Kartonkipakkaus / pahvi	375
● Muovipakkaus	586
● Metall	384
● Lasipakkaus	383
● Jätelajien keräysvelvoitteet ovat ...	727
● Muu	98

Arviokaa taloyhtiönne tämän hetken jätehuollon toimivuuden tilannetta?

15 %

vastaajista kokee tilanteen huonona (arvosana 1-2)

22 %

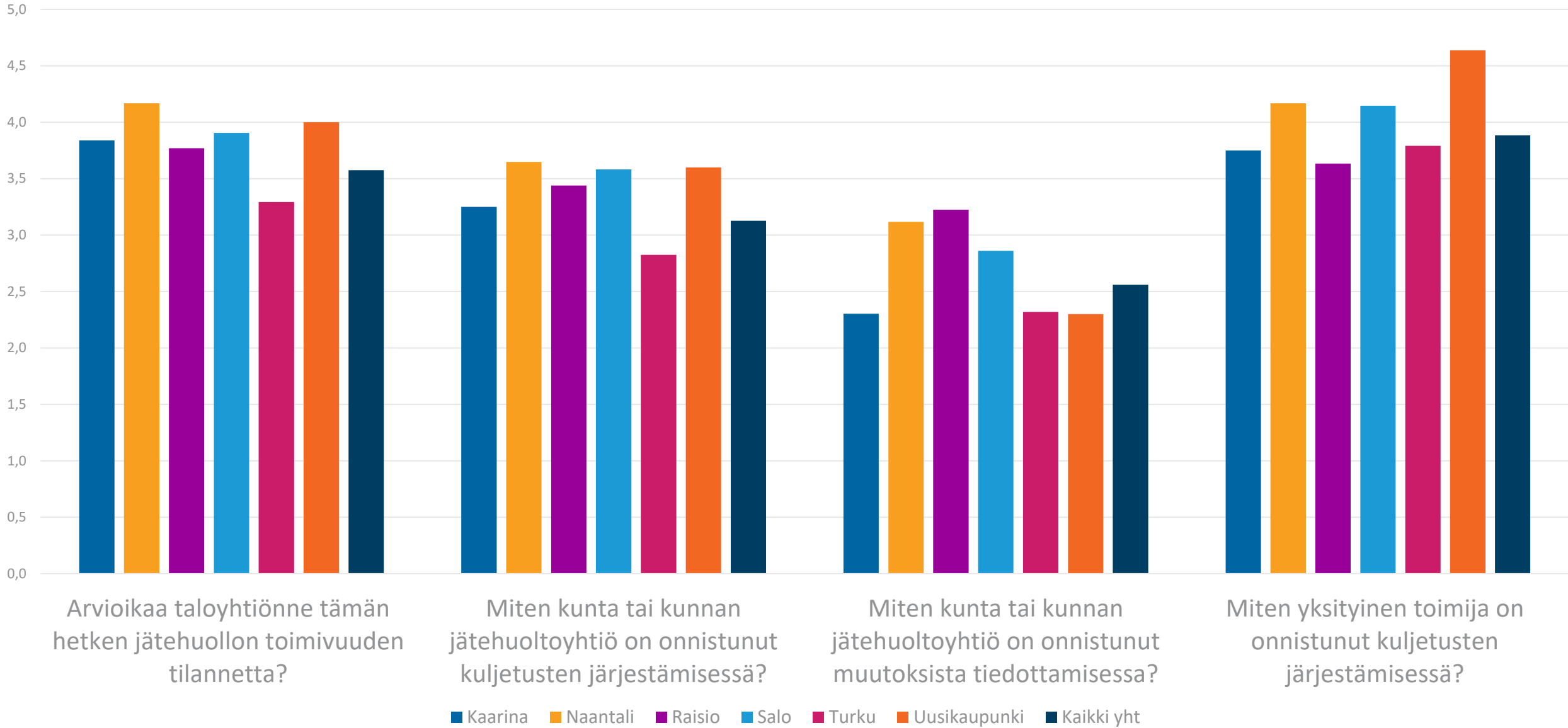
vastaajista kokee tilanteen neutraalina (arvosana 3)

58 %

vastaajista kokee tilanteen hyvänä (arvosana 4-5)

- 18 % vastaajan taloyhtiön jätepisteen lukitukseen piti tehdä muutoksia
- 54 % tyytyväisiä hyötyjätteiden kuljetuksen laatuun

Arvio asteikolla 1-5, 1= erittäin huonosti 5 = erittäin hyvin

Kokemuksia jätelain uudistuksesta (Turku)

- Monet vastaajat mainitsevat alkuvaiheen ongelmia, kuten viivästyksiä jäteastioiden tyhjennyksissä ja keräysjärjestelmän toimimattomuutta. Haasteita ilmeni erityisesti biojätteen, pahvin, muovin ja lasin keräyksessä.
- Jotkut mainitsevat myös ongelmia kuljetusyhtiön vaihdoksen yhteydessä, kuten tyhjennysaikataulujen pettämisen ja jäteastioiden jäämisen tyhjentämättä. Monilla alueilla kustannukset ovat nousseet, ja joillakin alueilla jätehuoltopalveluiden laatu on heikentynyt.
- Toisaalta mainintoja siitä, että asukkaat eivät aina noudata lajitteluohjeita tai jäteastioiden täyttymistä seurataan huonosti, mikä saattaa johtaa jäteastioiden ylittymiseen.
- Jotkut vastaajat kertovat, että muutokset ovat sujuneet kivuttomasti ja että jätehuolto on toiminut hyvin.
- Jotkut toteavat, että heillä oli jo ennestään käytössä tarvittavat keräysvelvoitteet, eikä suuria muutoksia ole tapahtunut. Lisäksi mainitaan joitakin onnistuneita ratkaisuja, kuten uusien jäteastioiden hankkiminen ja tiedotuskampanjat asukkaille.
- Yhteenvetona voidaan todeta, että vaikka jätelain uudistuksen toimeenpanoon liittyi monenlaisia haasteita ja ongelmia, jotkut alueet ja taloyhtiöt ovat onnistuneet sopeutumaan muutoksiin ja saamaan jätehuollon toimimaan tyydyttävästi.

Kokemuksia lukitusmuutoksista alueella

- Kustannukset: Lukitusten muutokset aiheuttivat taloyhtiöille kustannuksia. Lisäksi on mainintoja ylimääräisiä kustannuksia esim uusien avainten teettämisestä ja kaukosäätimien hankkimisesta. 700-800 euroa yleinen lisäkustannus.
- Toimintahäiriöt: Monet taloyhtiöt ovat kohdanneet ongelmia uusien lukitusratkaisujen toiminnassa. Esimerkiksi lukot eivät aina ole toimineet odotetusti ulko-olosuhteissa, kuten pakkasessa tai kosteudessa, mikä on viivästyttänyt jäteastioiden tyhjennystä ja aiheuttanut ylimääräisiä hankaluuksia.
- Tiedonkulku ja kommunikaatio: Useissa tapauksissa taloyhtiöt ovat valittaneet tiedonkulun puutteesta ja heikosta kommunikaatiosta jätehuoltoyhtiön ja taloyhtiön välillä. Tämä on johtanut siihen, että taloyhtiöt eivät ole olleet täysin selvillä lukitusten muutosten syistä ja seurauksista, mikä on lisännyt epäselvyyttä ja hankaluuksia muutosten toteuttamisessa.
- Jätehuollon toimivuus: Lukitusten muutokset voivat vaikuttaa suoraan jätehuollon toimivuuteen. Esimerkiksi viivästykset jäteastioiden tyhjennyksessä ja ongelmat jätehuollon yhtiön pääsyssä keräyspisteisiin voivat aiheuttaa jäteongelmia ja lisätä taloyhtiön asukkaiden turhautumista.
- Yhteenvetona lukitusten muutokset ovat monimutkaisia ja haasteellisia taloyhtiöille, erityisesti silloin kun tiedonkulku on puutteellista ja uudet lukitusratkaisut eivät toimi odotetusti. On tärkeää, että taloyhtiöt ja jätehuoltoyhtiö tekevät yhteistyötä varmistaakseen, että muutokset toteutetaan sujuvasti ja että jätehuolto toimii tehokkaasti ja luotettavasti

Kerro kokemuksistasi kunnan järjestämästä jätteenkuljetuksesta. Missä on epäonnistuttu, missä on onnistuttu, mitä pitäisi kehittää?

- Tyhjennysvälien epäsäännöllisyys: Jäteastioiden tyhjennykset eivät tapahdu sovitun aikataulun mukaan, ja ne voivat olla jopa viikkoja myöhässä. Tämä johtaa täyteen pursuaviin jäteastioihin, mikä aiheuttaa haju- ja terveysongelmia.
- Tiedotuksen puute: Useat vastaajat mainitsevat tiedotuksen puutteen tai viivästymisen jätehuollon muutoksista. Asukkaat ja taloyhtiöt eivät saaneet riittävästi tietoa muutoksista tai niiden vaikutuksista.
- Palvelun laadun lasku: Monet vastaajat valittavat jätehuoltopalvelun laadun heikkenemisestä. Tyhjennyksiä jää väliin, jäteastioiden käsittelyssä ilmenee ongelmia, ja asiakaspalveluun on vaikea saada yhteyttä.
- Kommunikaatio-ongelmat: Useissa vastauksissa mainitaan kommunikaatio-ongelmia jätehuollon palveluntarjoajan ja taloyhtiöiden välillä. Tyhjennyksiä muutetaan ilman ennakkovaroitusta, ja tiedonkulku on hidasta tai puutteellista.
- Toimintamallin muutoksen vaikutukset: Monet vastauksista viittaavat siihen, että jätehuollon toimintamallin muutos ei ole parantanut tilannetta vaan päinvastoin aiheuttanut enemmän ongelmia ja epätyytyväisyyttä.

Kerro kokemuksistasi yksityisen palveluntarjoajan järjestämästä jätteenkuljetuksesta. Missä on epäonnistuttu, missä on onnistuttu, mitä pitäisi kehittää?

- Kokemuksista yksityisten jätehuoltoalan toimijoiden kanssa saatiin pääasiassa positiivista palautetta, mutta myös joitakin haasteita tuli esiin.
- Asiakkaat arvostivat erityisesti toimivaa aikataulutusta ja joustavaa palvelua. Nettipalvelut, jotka mahdollistavat omien tyhjennysaikojen tarkistamisen, saivat kiitosta.
- Joissakin tapauksissa kuitenkin valitettiin tyhjennysten väliin jäämisestä tai viivästymisistä, mikä aiheutti roskien kerääntymistä ja mahdollisia haju- ja hygieniakysymyksiä. Lisäksi huomautettiin tarpeesta parempaan kommunikaatioon ja tiedonkulkuun, erityisesti silloin kun tyhjennysten aikatauluissa oli muutoksia.
- Monet kokivat yksityisten toimijoiden tarjoaman palvelun parempana kuin kunnallisen, ja ilmaisivat huolensa siitä, että kunnallinen järjestelmä saattaisi tuoda mukanaan monia haasteita. Jotkut mainitsivat myös hinnankorotukset ja laadun laskun kunnallistamisen yhteydessä.

Mikä on kokemuksesi kunnan jäteyhtiön ja yksityisten toimijoiden yhteistyöstä?

- Yhteenveto kunnan jäteyhtiön ja yksityisten toimijoiden yhteistyön kokemuksista vaihtelee suuresti. Monet eivät tiedä tai osaa sanoa yhteistyöstä mitään, kun taas toiset ovat kokeneet sen toimivaksi.
- Alkuvaikeuksia ja siirtymävaiheen haasteita on mainittu usein, mutta myös hyviä kokemuksia on esiintynyt. Jotkut ovat kokeneet yhteistyön jäykäksi tai huonoksi, kun taas toiset ovat olleet tyytyväisiä.
- Yleisesti ottaen tiedonkulku, palvelun laatu ja hintojen nousu ovat olleet keskeisiä huolenaiheita. Kokemukset vaihtelevat alueittain ja yksilöllisesti, ja vastaajilla on erilaisia odotuksia jatkokehitykselle.

Mitä haluaisit viestiä Kiinteistöliitolle ja jätealan toimijoille jätehuollon palveluiden kehittämisestä?

- Jätehuollon kustannukset: Monet valittivat korkeista kustannuksista, jotka lisäävät taloyhtiöiden jo ennestään kasvaneita kustannuksia.
- Kuljetuspalveluiden ja tyhennysten laatu: Valittiin kuljetuspalveluiden laadusta, kuten aikatauluista, väärin perustelluista tyhjennyksen estämisistä ja puutteellisesta tiedottamisesta. Astioiden rikkoontumiset lisääntyivät.
- Monopoliasema ja kilpailutus: Monet toivoivat enemmän kilpailua ja vaihtoehtoja jätehuollon palveluiden tarjoajille.
- Tiedottaminen: Toivottiin parempaa tiedottamista muutoksista ja toimenpiteistä taloyhtiöille.
- Ympäristöystävälliset ratkaisut: Toivottiin kestävämpiä ja tehokkaampia jätteiden keräysjärjestelmiä sekä selkeämpiä ohjeita jätehuollon lajitteluun.
- Jäteastioiden väärinkäyttö ja lajitteluongelmat: Ongelmana oli, että jätekatoksiin jätettiin väärää jätettä ja lajittelussa oli puutteita.

Taloyhtiön jätehuollon ABC (?)

- Hanki riittävän suuret jäteastiat, mitoita ne oikein ja optimoi tyhjennysvälit
-> tee yhteistyötä asuinalueella ja kiinteistöjen kesken
 - Miten kannustetaan ja onnistutaan jatkossakin optimoinnissa ja yhteistyössä?
- Helpota tyhjennystapahtumaa jätepisteen hyvällä suunnittelulla
 - Vastaajien kokemus yksipuoleisuudesta. Entä asiakkaan tarpeet ja kiinteistön ominaisuudet?
- Maksa käsittelymaksut punnituksen mukaan, jos mahdollista
- Opasta asukkaita lajittelusta jatkuvasti
- Kehitä palveluita yhdessä palveluntarjoajien kanssa
 - Miten kootaan toimijat riittävällä tavalla arvioimaan palveluiden laatua ja kehittämistä asiakkaan tarpeet huomioiden?

Muuta materiaalia aiheesta

- Taloyhtiöiden kiertotalouskysely 2019
https://www.kiinteistoliitto.fi/media/x14j5ajo/kiertotalouskysely2018_yhteenvento_paiv.pdf
- Indeksitalo kustannusvertailu
<https://www.kiinteistoliitto.fi/palvelut/tutkimus/saannolliset/indeksitalo/>

KIINTEISTÖLIITTO Varsinais-Suomi

Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi ry

Puolalankatu 1 D, 4. krs

20100 Turku

(02) 2775150

varsinais-suomi@kiinteistoliitto.fi

varsinais-suomi.kiinteistoliitto.fi

Kiinteistöliitto Varsinais-Suomi